

Ε. Μ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ - ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ : ΕΔΑΦΟΜΗΧΑΝΙΚΗ I (5^ο Εξαμ. ΠΟΛ. ΜΗΧ)

2^η ΣΕΙΡΑ ΑΣΚΗΣΕΩΝ (Φυσικά Χαρακτηριστικά Εδαφών)

1. (α) Να εκφρασθεί το πορώδες (η) συναρτήσει του δείκτη πόρων (e)

(ορισμός $\eta = V_{κενών}/V_{ολικό}$).

(β) Να βρεθεί μια έκφραση η οποία να συνδέει τα S_r , e , w , ρ_s και ρ_w .

2. Για ένα δοκίμιο εδαφικού υλικού δίδονται: $e = 0.70$, $w = 20\%$ και $\rho_s = 2.70 \text{ Mg/m}^3$.

Ζητούνται: (α) Η πυκνότητα ρ του δοκιμίου. (β) Τα $\rho_{ξηρ}$ και S_r . (γ) Εάν $S_r = 100\%$, πόσο θα ήταν τα w και ρ ;

3. Δείγμα αργίλου τοποθετείται σε φιάλη. Η συνολική μάζα δείγματος-φιάλης είναι $A = 72.5 \text{ gr}$ (γραμμάρια). Το δείγμα τοποθετείται στον κλίβανο και αποξηραίνεται. Η νέα συνολική μάζα δείγματος-φιάλης είναι $B = 61.3 \text{ gr}$. Η μάζα της φιάλης είναι $C = 32.5 \text{ gr}$, η δε πυκνότητα των στερεών κόκκων του δείγματος είναι 2.7 Mg/m^3 . Κάνοντας την υπόθεση ότι το δείγμα είναι (πλήρως) κορεσμένο, ζητούνται:

(α) το ποσοστό υγρασίας w ,

(β) ο δείκτης πόρων e ,

(γ) η πυκνότητα του (κορεσμένου) δείγματος,

(δ) η πυκνότητα του αποξηραμένου δείγματος και

(ε) η ενεργός πυκνότητα (υπό άνωση) του δείγματος

(στ) Μετά την αποξήρανση, το δείγμα βυθίζεται σε υδράργυρο και ο όγκος του βρίσκεται ίσος με 22.3 cm^3 . (Ο υδράργυρος δεν εισχωρεί στους πόρους του δείγματος, ούτε έχει οποιαδήποτε χημική επίδραση στο δείγμα). Ζητείται ο (πραγματικός) βαθμός κορεσμού S_r του δείγματος, καθώς επίσης και η (νέα) τιμή της πυκνότητας του αποξηραμένου δείγματος.

4. Πόσα κυβικά μέτρα επιχώματος μπορούν να κατασκευασθούν με δείκτη πόρων $e_t=0.70$ από υλικό όγκου 190000 m^3 με επιτόπου δείκτη πόρων $e_i=1.10$;

5. Σε αμμώδη εδαφικό σχηματισμό έγιναν επιτόπου δοκιμές που έδωσαν τα παρακάτω αποτελέσματα: Υγρή πυκνότητα: $\rho = 1.7 \text{ Mg/m}^3$. Ποσοστό υγρασίας: $w = 15\%$. Επίσης σε δείγματα από τον ανωτέρω αμμώδη σχηματισμό έγιναν εργαστηριακές δοκιμές που έδωσαν τα παρακάτω φυσικά χαρακτηριστικά:

Πυκνότητα στερεών κόκκων: $\rho_s = 2.65 \text{ Mg/m}^3$

Μέγιστος δείκτης πόρων (χαλαρότατη εναπόθεση): $e_{max} = 1.20$

Ελάχιστος δείκτης πόρων (πυκνότατη εναπόθεση): $e_{min} = 0.40$

Ζητείται να προσδιορισθεί η σχετική πυκνότητα του αμμώδους σχηματισμού.

6. Αμμοχάλικο μάζας 3500 gr είναι αρκετά λεπτό ώστε να μην συγκρατείται ούτε κόκκος του σε κόσκινο οπής 12.5 mm . Για το κοσκίνισμά του χρησιμοποιούμε 6 κόσκινα με ανοίγματα οπών: 5 mm , 2 mm , 1 mm , 0.5 mm , 0.2 mm και 0.1 mm . Η μάζα του παρακρατούμενου υλικού σε κάθε κόσκινο είναι (από πάνω προς τα κάτω): 217 gr , 868 gr , 1095 gr , 809 gr , 444 gr και 39 gr , υπάρχει δε και ένα μικρό υπόλοιπο 28 gr (που περνά κι απ' το τελευταίο κόσκινο). Ζητείται:

(α) Να κατασκευασθεί η καμπύλη κοκκομετρικής διαβάθμισης του υλικού, και

(β) να εκτιμηθεί ο συντελεστής ομοιομορφίας του υλικού.

7. Για δύο εδαφικά υλικά A και B προσδιορίσθηκαν τα παρακάτω φυσικά χαρακτηριστικά:

		A	B
Όριο υδαρότητας	LL	35%	60%
Όριο πλαστικότητας	PL	22%	25%
Ποσοστό υγρασίας	w	25%	28%
Πυκνότητα στερεών κόκκων	ρ_o	2.70 Mg/m ³	2.68 Mg/m ³
Βαθμός κορεσμού	S_r	100%	100%

Ζητούνται:

- (α) Οι τιμές των: ρ και e
- (β) Ποιό από τα δύο υλικά κρίνεται καταλληλότερο ως έδαφος θεμελιώσεως;

8. Δανειοθάλαμος εδαφικού υλικού όγκου 100000 m³ πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή επιχωμάτων οδοποιίας. Οι ιδιότητες του υλικού του δανειοθαλάμου προσδιορίσθηκαν ως εξής:

$$\text{πυκνότητα εδαφικού υλικού } \rho = 1.80 \text{ Mg/m}^3$$

$$\text{πυκνότητα στερεών κόκκων } \rho_o = 2.70 \text{ Mg/m}^3$$

$$\text{βαθμός κορεσμού } S_r = 50\%$$

Να προσδιορισθούν:

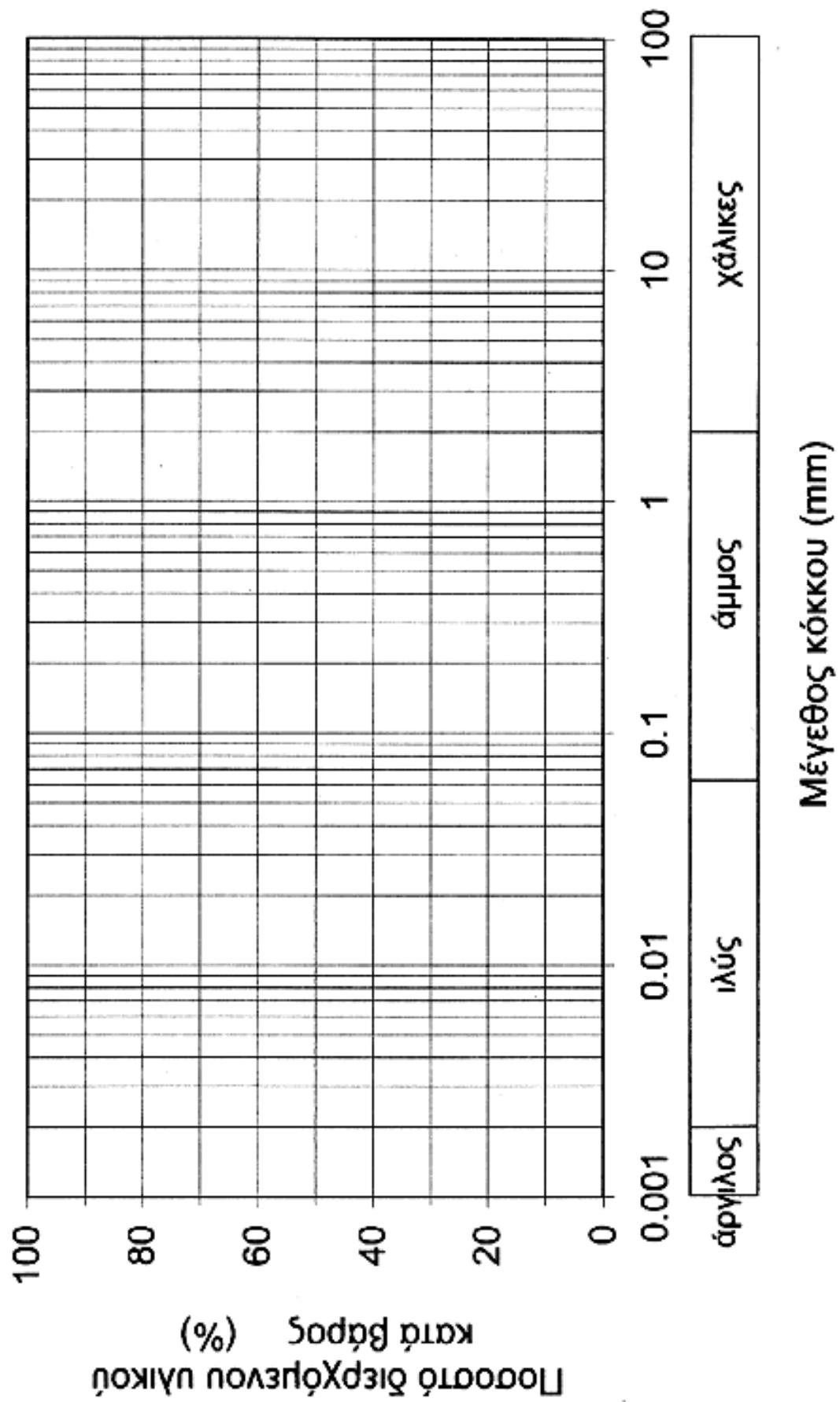
- (α) ο δείκτης πόρων (e), η φυσική υγρασία (w) και το πορώδες (n).
- (β) Εάν είναι γνωστό ότι κατά την κατασκευή των επιχωμάτων, η φυσική υγρασία του υλικού πρέπει να είναι 20% (απαίτηση για βέλτιστη συμπύκνωση), πόσο νερό θα απαιτηθεί για τις ανάγκες του έργου;

9. Δοκίμιο εδαφικού υλικού έχει βαθμό κορεσμού $S_r=100\%$, δείκτη πόρων $e=0.90$, πυκνότητα στερεών κόκκων $\rho_o=2.65 \text{ Mg/m}^3$, όριο υδαρότητας $LL=50\%$ και δείκτη πλαστικότητας $PI=30\%$. Να προσδιορισθούν :

- (α) Η φυσική υγρασία (w)
- (β) Η σχετική υδαρότητα (LI)
- (γ) Το πορώδες (n)
- (δ) Η πυκνότητα (ρ)

10. Προκειμένου να κατασκευασθεί επίχωμα αυτοκινητοδρόμου, εκτελέσθηκε γεωτεχνική έρευνα στην περιοχή ενδιαφέροντος η οποία διαπίστωσε την ύπαρξη στρώματος άμμου πάχους 6m με τα εξής χαρακτηριστικά : πυκνότητα στερεών κόκκων $\rho_o=2.75 \text{ Mg/m}^3$, επιπόπου δείκτης πόρων $e=0.65$ και βαθμός κορεσμού $S_r=65\%$. Επιπλέον, δοκιμές προσδιορισμού της μέγιστης και ελάχιστης ξηρής πυκνότητας έδωσαν : $\rho_{max}= 2.10 \text{ Mg/m}^3$, $\rho_{min}=1.60 \text{ Mg/m}^3$

- (α) Να προσδιορισθούν : η επιπόπου πυκνότητα (ρ), το ποσοστό υγρασίας (w) και η σχετική πυκνότητα (Dr) της άμμου.
- (β) Επειδή κρίθηκε ότι η άμμος είναι πολύ χαλαρή και υπάρχει κίνδυνος ρευστοποιήσεως σε περίπτωση ισχυρού σεισμού, αποφασίσθηκε ότι η άμμος πρέπει να συμπυκνωθεί σε σχετική πυκνότητα $Dr=80\%$. Να υπολογισθεί η υποχώρηση της επιφάνειας του εδάφους λόγω της συμπύκνωσης της άμμου.
- (γ) Προτείνατε μεθόδους για τη συμπύκνωση της άμμου. Αναφέρατε τα σχετικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων μεθόδων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ 2^{ης} ΣΕΙΡΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. (α) $n = \frac{e}{1+e}$ (β) $S_r \cdot e \cdot \rho_w = w \cdot \rho_\sigma$
2. $\rho = 1.906 \text{ Mg/m}^3$ (β) $\rho_{\xi \eta \rho} = 1.59 \text{ Mg/m}^2$, $S_r = 0.77$ (γ) $w = 0.26$, $\rho = 2 \text{ Mg/m}^3$
3. (α) $w = 0.389$
(β) $e = 1.05$
(γ) $\rho_{κορ} = 1.83 \text{ Mg/m}^3$
(δ) $\rho_d = 1.32 \text{ Mg/m}^3$
(ε) $\rho' = 0.83 \text{ Mg/m}^3$
(στ) $S_r = 0.963$, $\rho_d = 1.29 \text{ Mg/m}^3$
4. $V_{επιχ} = 153\,809.5 \text{ m}^3$
5. $D_r = 50.9\%$
6. (β) $C_u = 4.86$
7. (α) A: $\rho = 2.015 \text{ Mg/m}^3$, $e = 0.675$
B: $\rho = 1.96 \text{ Mg/m}^3$, $e = 0.7504$
(β) Το υλικό B
8. (α) $e = 0.6923$, $w = 0.1282$, $n = 0.4091$
(β) $\Delta M_w = 11455 \text{ Mg}$
9. (α) $w = 0.34$
(β) $I_L = 0.47$
(γ) $n = 0.47$
(δ) $\rho = 1.87 \text{ Mg/m}^3$
10. (α) $\rho = 1.92 \text{ Mg/m}^3$, $w = 0.153$, $D_r = 17\%$
(β) $S = 0.94 \text{ m}$

2^η ΣΕΙΡΑ ΑΣΚΗΣΕΩΝ (Φυσικά Χαρακτηριστικά Εδαφών)
Συμπληρωματικές ασκήσεις από παλαιά διαγωνίσματα

Σ1. Ομοιόμορφο στρώμα άμμου έχει ποσοστό υγρασίας $w=27.5\%$ και φαινόμενο ειδικό βάρος $\gamma=19.5 \text{ kN/m}^3$. Εάν ο δείκτης πόρων ε στην πλέον χαλαρή και στην πλέον πυκνή κατάσταση είναι 0.87 και 0.51 αντίστοιχα, να υπολογισθούν ο βαθμός κορεσμού Sr (%) και η σχετική πυκνότητα Dr (%) της άμμου (δίνεται $\gamma_{st}=27 \text{ kN/m}^3$).

(Έλεγχος Προόδου, 2002 / Απαντήσεις: $Sr = 97\%$, $Dr = 29\%$)

Σ2. Ομοιόμορφο στρώμα άμμου έχει φαινόμενο ειδικό βάρος $\gamma=19.5 \text{ kN/m}^3$ και σχετική πυκνότητα $Dr=30\%$. Εάν ο δείκτης πόρων ε στην πλέον χαλαρή και στην πλέον πυκνή κατάσταση είναι 0.87 και 0.51 αντίστοιχα, να υπολογισθούν ο βαθμός κορεσμού Sr (%) και η φυσική υγρασία w (%) της άμμου (δίνεται $\gamma_{st}=27 \text{ kN/m}^3$).

(Έλεγχος Προόδου, 2002 / Απαντήσεις: $Sr = 97\%$, $w = 0.273$)

Σ3. 1 m^3 χαλαρού επιχώματος οδοποιίας μειώνεται σε 0.8 m^3 μετά την επιτόπου συμπύκνωσή του με δονητικό οδοστρωτήρα. Εάν αρχικά $e_o=1.00$ και $w_o=15\%$, να υπολογισθεί η τελική τιμή ιδίων παραμέτρων. Ποιος είναι ο αρχικός και ποιος ο τελικός βαθμός κορεσμού Sr του επιχώματος; Ποιο είναι το αρχικό και ποιο το τελικό συνολικό βάρος του ανωτέρου όγκου επιχώματος; (Δίνεται $\gamma_{st}=27 \text{ kN/m}^3$).

(Έλεγχος Προόδου, 2003 / Απαντήσεις: $Sr_{apx} = 40.5\%$, $Sr_{tel} = 67.5\%$, $W_{apx} = W_{tel} = 15.5 \text{ kN}$)

Σ4. Σωστό ή λάθος;

Σε κορεσμένο εδαφικό δοκίμιο ($Sr=100\%$) το ειδικό βάρος των στερεών κόκκων είναι $\gamma_{st}=27 \text{ kN/m}^3$, το φαινόμενο ειδικό βάρος είναι $\gamma=20 \text{ kN/m}^3$ και το πορώδες $n=41\%$.

(Φεβρουάριος 2004 / Απάντηση: Σωστό)

Σ5. Να υπολογισθεί ο δείκτης πόρων ε στην πλέον χαλαρή καθώς και η φυσική υγρασία w , πάνω και κάτω από την στάθμη του υδροφόρου ορίζοντα, εάν το ειδικό βάρος των στερεών κόκκων είναι $\gamma_{st}=27 \text{ kN/m}^3$.

(Φεβρουάριος 2004 / Απαντήσεις: πάνω: $e=0.6875$, $w=0$, κάτω: $e=0.6875$, $w=0.25$)

Σ6. Τι ποσότητα (όγκος) νερού περιλαμβάνεται σε 10 m^3 αργιλώδους άμμου με υγρό φαινόμενο ειδικό βάρος $\gamma=18 \text{ kN/m}^3$ και βαθμό κορεσμού $Sr=70\%$; (το ειδικό βάρος των στερεών κόκκων να ληφθεί ίσο με $\gamma_{st}=27 \text{ kN/m}^3$)

(Φεβρουάριος 2005 / Απάντηση: $V_v=3.15 \text{ m}^3$)

Σ7. Για λόγους θερμικής μόνωσης, η μεταλλική οροφή υπογείου χώρου επικαλύφθηκε με 1.00 m εδάφους ειδικού βάρους στερεών κόκκων $\gamma_o=27 \text{ kN/m}^3$. Μετά την κατασκευή της επικάλυψης, το υγρό φαινόμενο ειδικό βάρος του εδάφους βρέθηκε $\gamma=18 \text{ kN/m}^3$ και η φυσική του υγρασία $w=13\%$. Να υπολογισθεί η μέγιστη και η ελάχιστη επιφόρτιση που επιβάλλει η επικάλυψη στην μεταλλική οροφή (για $Sr=0$ και 100%).

(Φεβρουάριος 2006 / Απαντήσεις: $p_{min}=15.9 \text{ kPa}$, $p_{max}=20 \text{ kPa}$)